

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky

Akademický rok: 2021/22

Destinace (země, město): Polsko, Poznaň

Jméno, příjmení: Jana Mášová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Filologii Słowiańskiej, Oddělení západoslovanských jazyků

V tomto akademickém roce byla výuka na Ústavu slovanských jazyků (IFS) v Poznani organizována prezenčně, přičemž s ohledem na probíhající pandemii covidu byla až do poloviny letního semestru dodržována zvláštní hygienická opatření (omezený počet studentů v místnostech, nošení roušek aj.). Jen výjimečně (před vánočními prázdninami a těsně po nich) byla vyhlášena online výuka, pro kterou je na UAM využívána platforma MS Teams. Pro studenty tedy byla prezenční výuka vítanou změnou, opět si mohli užívat studentského života v univerzitním prostředí.

Výuka českého jazyka a literatury

Na IFS se studuje jednooborová bohemistika. Lektorka letos měla na starosti výuku předmětu *Praktyczna nauka języka czeskiego* ve 2. a 3. ročníku bakalářského studia a v 1. ročníku studia navazujícího magisterského. V 1. ročníku bakalářského studia vede tento předmět tradičně kolega Jan Pešina, který učí *Praktycznou nauku* také v zimním semestru 2. ročníku navazujícího magisterského studia. V letním semestru má tato skupina lekce se mnou.

Do 1. ročníku bakalářského studia se zapsalo 20 studentů, ale postupně někteří na studium rezignovali, a tak do 2. ročníku postupuje 7 studentů. Ve 2. ročníku je 6 studentů, přičemž všichni kromě jedné studentky, která bude opakovat zkoušku v září, postoupili do 3. ročníku. V posledním ročníku bakalářského studia navštěvovalo lektorčiny hodiny 11 studentů. Jeden

student bude skládat zkoušku ze zdravotních důvodů v září, tři studentky budou psát v září opravnou zkoušku, zbytek ročníku předmět již úspěšně absolvoval. Společně se třetíky chodila oba semestry na hodiny češtiny i studentka jiného oboru a měla češtinu zapsanou jako Contemporary Foreign Language. I ona předmět již úspěšně ukončila. V 1. ročníku navazujícího magisterského studia bylo 5 studentů a všichni postoupili do dalšího ročníku. Ve 2. ročníku navazujícího studia máme 5 studentek, z nichž jedna byla po celý akademický rok na výjezdu Erasmus+ v Olomouci. Studentky zvládly zkoušku bez problémů na první pokus.

Při výuce používáme učebnice *Česky krok za krokem 1 a 2, Češtinu pro cizince B2* Marie Boccou Kestránkové a sérii *Czech it UP!* z produkce olomoucké bohemistiky. Výuku doplňujeme i materiály z jiných publikací (např. *Čeština pro život, Basic Czech* aj.) a autentickými a literárními texty, časopisy (např. tematická čísla *Čtyřlístku*), videi atd. Na konci 1. ročníku je úroveň studentů A1/A2, na konci 2. ročníku A2/B1 a na konci 3. ročníku bakalářského studia B2. Na navazujícím magisterském studiu je v 1. ročníku výstupní úrovní B2/C1 a v 2. ročníku pak C1/C2.

Češtinu pro cizince na úrovni A2 učila lektorka v letním semestru také v rámci projektu EPICUR, do kterého je UAM zapojená. Jedná se o alianci několika evropských univerzit, které svým studentům umožňují virtuální mobilitu. Studenti ze zahraničních univerzit tak mohou online studovat kurzy na UAM a studenti z UAM se mohou účastnit předmětů, které učí odborníci z jiných univerzit. Domníváme se, že je to pro studenty jedinečná příležitost, a práce na tomto projektu byla zajímavá. Oba studenti, kteří si češtinu zapsali, byli velmi motivovaní a po celou dobu kurzu intenzivně pracovali. Oba předmět úspěšně absolvovali. Při výuce jsme používali učebnici *Čeština Express* Lídy Holé.

Z důvodu dlouhodobé nemoci kolegyně dostala lektorka v letním semestru na starost koordinaci přednášek z literatury 19. století pro 2. ročník našich bohemistů. Cyklus přednášek proslovili Jakub Chrobák ze Slezské univerzity v Opavě a Dominik Bálan z Univerzity Palackého v Olomouci. Studenti tak měli možnost poslechnout si přednášky od rodilých mluvčích a rozšířit si nejen znalosti, ale i slovní zásobu v oblasti literární historie a teorie. Společně s kolegou Romanem Sliwkou jsme pak učili semináře literatury 19. století.

Vzdělávací, kulturní a volnočasové aktivity

Vzhledem k tomu, že studenti vinou pandemie přišli v předchozím akademickém roce o mnoho kulturních akcí, rozhodli jsme se pro ně už na podzim uspořádat výlet do nedaleké Vratislavi, kde se v dávné minulosti psaly dějiny nejen Polska, ale také Česka. Absolvovali jsme prohlídku města a díky výkladu průvodce jsme si prohloubili znalosti o česko-polských středověkých vztazích.

Ještě před Vánocemi na IFS proběhla dvoudenní mezinárodní konference *Kódy a antikódy v tvorbě Václava Havla*. Na konferenci kromě řady badatelů vystoupil i velvyslanec ČR v Polsku Jakub Dürr. Hlavním organizátorem konference byl vedoucí oddělení západoslovanských jazyků M. Balowski. Všichni členové našeho oddělení se na organizaci konference nějakým způsobem podíleli, např. kolega Pešina se studenty připravil veřejné čtení textů V. Havla.

Kromě konferenčních příspěvků se v prosinci studenti bohemistiky blíže seznámili s českou literaturou díky přednáškám Marka Lolloka z Masarykovy univerzity. Studenti také měli možnost se během letního semestru setkat s českými spisovateli, a to hned dvakrát – kolegyně Natalia Długosz pro studenty připravila besedu se spisovatelem Františkem Kotletou a v květnu byla hostem Festiwalu Fabuły v kulturním centru v Poznani prozaička Anna Bolavá.

V letním semestru se lektorka rozhodla uspořádat odpoledne deskových her, na kterém se měli lépe poznat studenti bohemistiky ze všech ročníků. Studenti 3. ročníku (především ve svém volném čase) více než měsíc tvořili své vlastní stolní hry, které jsme hráli. Nejdříve si ve skupinách vybrali téma své hry, probrali jsme spolu slovní zásobu pravidel deskových her a pak pravidelně chodili konzultovat své texty. Vytvořili pravidla v češtině i v polštině a vizuální podobu hry. Na začátku května jsme pak mohli na deskohraní pozvat ostatní ročníky, přičemž 2. ročník bakalářů se také rozhodl vytvořit a přinést svou hru. Strávili jsme hraním her několik hodin a studenti z různých ročníků se díky společné aktivitě lépe poznali.

Druhou integrační aktivitou bylo spojení výuky studentů 3. ročníku bakalářského studia a 1. ročníku magisterského studia. Při této společné lekci bylo hlavním cílem naučit se formulovat svůj názor v simulované diskuzi. Studenti tak měli možnost konverzovat v češtině s jinými konverzačními partnery než obvykle. Všichni účastníci lekce živě diskutovali, argumentovali a vyzkoušeli si nejen roli diskutujících, ale i moderátorů diskuze. Studenti tuto lekci hodnotili velmi pozitivně.

V červnu také na katedře proběhla první fáze projektu *Praha-Poznaň. Setkejme se, poznejme se*. Realizátorem projektu je Univerzita Karlova a jeho cílem je navázání spolupráce mezi mladými lidmi na obou univerzitách, a tím i rozšíření jejich jazykových a kulturních kompetencí. Poznaňští bohemisté se společně s pražskými studenty zúčastnili v Poznani několika workshopů a přednášek, trávili spolu i volný čas. Druhá fáze projektu proběhne na podzim, kdy studenti z Poznaně přijedou do Prahy, aby společně s Čechy pracovali na reportážích z obou setkání. Koordinátorkou projektu za poznaňskou univerzitu je Urszula Kowalska-Nadolna.

Co se týče aktivit členů katedry, tak nadále trvá jejich spolupráce s veřejnými institucemi jako je Biblioteka Raczyńskich nebo divadlo Asz.Teatr.

Nejen členové katedry, ale i studenti byli během akademického roku činní a svými aktivitami reprezentovali nejen své znalosti, ale také naši instituci. Jerzy Bernat (3. ročník bakalářského studia) a Sergiusz Smoliński (1. ročník navazujícího magisterského studia) se v rámci 7. ročníku Mezinárodní konference zahraničních studentů češtiny pořádané ÚJOP UK zúčastnili překladatelské soutěže a studentka Małgorzata Kmiecik (3. ročník bakalářského studia) se zapojila do mezinárodní překladatelské soutěže Cena Susanny Roth.

Nedílnou součástí práce lektorky je také motivovat studenty k zahraničním výjezdům. Snaží se mezi studenty propagovat všechny známé typy výjezdů, aby měli přehled a znali své možnosti. Nesmírně nás proto těší, že studenti v hojném počtu využívají programu Erasmus+ – letos bylo několik studentů na studijních pobytech v Brně, v Olomouci a v Praze, další studenti mají na příští rok již naplánovaný pobyt na Ostravské univerzitě. Ve studentech se také podařilo probudit zájem i o letní školy slovanských studií. Tři studentky získaly stipendium MŠMT na letní kurzy v ČR – Kamila Gołoś a Zuzanna Kempik tak tráví léto s češtinou v Poděbradech a Małgorzata Kmiecik na LŠSS v Brně. Dalších sedm studentů z různých ročníků se v září chystá na pětidenní BIP Erasmus+ kurz češtiny pro cizince, který se koná v Olomouci.

Pracovní zázemí lektorky

Pracovní i životní podmínky lektorky v Poznani jsou velmi dobré. V Poznani bydlí v univerzitním bytě 1+1. Byt je po rekonstrukci, nachází se na sídlišti v širším centru města a je ve velmi dobrém stavu. V kanceláři na Collegium Maius má vlastní pracovní místo a technické vybavení univerzity je na vysoké úrovni, je k dispozici tiskárna, kopírka, dataprojektory nebo interaktivní

tabule. Díky Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí se daří doplňovat knihovnu o současnou českou beletrii, nové učebnice i odborné publikace, které pak využívají kolegové i studenti.

Lektorka je zapojována i do dění na instituci a na pracovišti panuje přátelská atmosféra. Velmi oceňuje podporu ve všech aktivitách nejen ze strany kolegů, ale také ze strany univerzity, která finančně podpořila výlet studentů do Vratislavi a zaplatila účastnický poplatek studentů na konferenci.

Jsem nesmírně vděčná za tak podnětné a příjemné prostředí, ve kterém mohu pracovat, a všem spolupracovníkům za to ze srdce děkuji.

Uherský Brod 22. 7. 2022

Mgr. Jana Mášová